

Laidiens: 26.03.1996., Nr. 53

Ministru kabineta noteikumi Nr. 70

Rīgā 1996.gada 19.martā (prot. nr.14, 10.§)

Noteikumi par valsts nozīmes datorizēto informācijas sistēmu statusa piešķiršanas kārtību un tehniskās realizācijas prasībām

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par 1925.gada 1.aprīļa likuma
"Ministru kabineta iekārta" atjaunošanu" 14.panta 3.punktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Datorizēta informācijas daudzlietotāju sistēma (turpmāk tekstā — "sistēma") šo noteikumu izpratnē ir valsts vai pašvaldību institūciju īpašumā esoša sistēma likumos un Ministru kabineta noteikumos minētās statistiskās vai citas informācijas apstrādei un glabāšanai.
2. Valsts nozīmes datorizēta informācijas daudzlietotāju sistēma (turpmāk tekstā — "valsts nozīmes sistēma") šo noteikumu izpratnē ir tāda sistēma, kura atbilst šo noteikumu prasībām.
3. Šie noteikumi nosaka prasības valsts un pašvaldību institūciju īpašumā esošajām sistēmām.
4. Uz valsts nozīmes statusu pretendējošo valsts vai pašvaldību institūciju īpašumā esošo sistēmu atbilstību šo noteikumu prasībām pārbauda Valsts vienotās informātikas un sakaru centrs (turpmāk tekstā — "Centrs").
5. Pieteikumu par valsts nozīmes statusa piešķiršanu sistēmai attiecīgās valsts vai pašvaldību institūcijas vadītājs Centram iesniedz tieši vai pēc Informācijas tehnoloģijas nacionālās padomes (turpmāk tekstā — "Padome") ierosinājuma.
6. Mēneša laikā pēc šo noteikumu 5.punktā minētā pieteikuma saņemšanas Centrs dod atzinumu par attiecīgās sistēmas atbilstību šiem noteikumiem un iesniedz Padomē priekšlikumu par valsts nozīmes statusa piešķiršanu attiecīgajai sistēmai.
7. Padome izskata iesniegto priekšlikumu, izvērtē valsts nozīmes statusa piešķiršanas lietderību attiecīgajai sistēmai un akceptē vai noraida iesniegto priekšlikumu. Ja priekšlikums tiek akceptēts, Padome norīko ministru, kas ir atbildīgs par priekšlikuma tālāko virzību izskatīšanai Ministru kabinetā.
8. Ministru kabinets pieņem lēmumu par valsts nozīmes statusa piešķiršanu attiecīgajai sistēmai un norīko valsts vai pašvaldības institūciju, kas ir atbildīga par attiecīgo sistēmu.
9. Valsts vai pašvaldības institūcija, kuras īpašumā ir valsts nozīmes sistēma (turpmāk tekstā — "sistēmas iestāde"):
 - 9.1. nodrošina sistēmas darbību;
 - 9.2. veic sistēmā esošo datu aktualizāciju;

- 9.3. nodrošina informācijas apmaiņu starp sistēmām elektroniskā veidā;
- 9.4. ja nepieciešams, izstrādā priekšlikumus par jauniem sistēmas kodifikatoriem, klasifikatoriem, sistēmā izmantojamo terminoloģiju, kā arī sistēmai nepieciešamās datu plūsmas nodrošināšanu;
- 9.5. nodrošina informācijas izsniegšanu un uzskaiti tiesību aktos noteiktajā kārtībā;
- 9.6. nedrīkst nepamatoti veidot jaunus reģistrus un datu bāzes, ja attiecīgie dati datorizētā veidā ir pieejami citā vietā.
10. Sistēmas iestāde ir atbildīga par attiecīgās valsts nozīmes sistēmas drošību un tai jānodrošina:
- 10.1. tikai pilnvarotu lietotāju piekļūšana sistēmai;
- 10.2. datu rezerves kopiju sagatavošana un droša uzglabāšana.

II. Sistēmas vispārējie atbilstības kritēriji un tehniskās realizācijas prasības

11. Sistēmas funkcionēšana ir autonoma un pakļauta valsts interesēm.
12. No sistēmas lietotāja viedokļa sistēmai jāatbilst šādiem kritērijiem:
- 12.1. sistēmas lietotāju apmācības programmai jābūt vienkāršai;
- 12.2. sistēmā jābūt vienveidīgam un vienkāršam dialogam ar lietotāju;
- 12.3. informācijai tiesību aktos noteiktajā kārtībā jābūt pieejamai tās lietotājiem; 12.4. sistēmas uzlabojumiem vai jaunizveidojamām sistēmām jābūt saskaņotām ar esošajām sistēmām, nepieļaujot informācijas dublēšanos;
- 12.5. sistēmas iestādei jānodrošina sistēmā esošo datu aktualitāte un datu avotu norāde;
- 12.6. sistēmai jādarbojas stabili un bez neplānotiem pārtraukumiem.
13. Sistēmas tehniskajai realizācijai jāatbilst šādām prasībām:
- 13.1. sistēmai no aparātūras viedokļa jābūt atvērtai — visām sistēmas tehniskajām iekārtām jābūt aizvietojamām ar citu ražotāju piedāvātajām tehniskajām iekārtām;
- 13.2. sistēmā jāizmanto daudzlietotāju datu bāzu vadības sistēmas ar “klienta—servera” tehnoloģiju un ISO—ANSI SQL92 standartu, kā arī Microsoft ODBC. Īpašos pielietojumos var izmantot EDI standartus;
- 13.3. sistēmas datorus lokāli jāsavieno Ethernet, FDDI vai ATM tipa tīklos, bet globāli jāsavieno Frame Relay vai ATM tipa tīklos;
- 13.4. sistēmai jābūt paredzētai izmantošanai Valsts datu pārraides tīklā, izmantojot protokolu TCP/IP. Papildus var izmantot IPX/SPX vai NetBEUI protokolus;
- 13.5. elektroniskajā pastā un dokumentu apmaiņā jāizmanto protokoli HTTP, SMTP, NetBIOS. Īpašām vajadzībām var izmantot elektroniskā pasta protokolu X.400. Tīkla administrēšanai izmanto protokolu SNMP;
- 13.6. lietotāja dialogam jānotiek valsts valodā, ievērojot Valsts valodas centra rekomendācijas un izmantojot valsts standartam LVS 8—92 un RST 1040—90 atbilstošas kodu tabulas, tastatūras dziņa standartu LVS 23—93 un latviešu valodas lietojuma datoros standartu LVS 24—93;
- 13.7. informācijas drošībai un lietotāju pārvaldībai jāatbilst Centra noteiktajām prasībām;